

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Mediolanen. Archiepisc.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

respondemus, quod monendus est laicus qui decimam detinet, ut eam restituat Ecclesie ad quam spectat. Quod si forsitan induci nequiverit, & eam cum diocesani consensu alteri Ecclesie assignaverit, praesertim religioso Conventui, constabit ipsa donatio perpetua firmitate subnixta. Auctoritates enim praemissae, licet diversae, non sunt tamen adversae; cum aliud sit alienare quod ab Ecclesia possideretur, & aliud, quod detinetur a laico, ad usum ecclesiasticum revocare. In alienatione vero, juxta Leonis Papae decretum, consensus Episcopi sine Cleri consensu non sufficit. In revocatione autem, juxta responsum Hieronymi, sufficit consensus Episcopi, cum per utrumque utilitati Ecclesiae consultatur. Nam & in Lateranensi Concilio est inhibitum ne quaelibet religiosa persona Ecclesias & decimas de manibus laicorum sine consensu Episcoporum recipiat. Per quod recte datur intelligi quod sufficit consensus Episcopi, ut licitum sit Ecclesiae decimam de manu recipere laicali. [* Haec autem de iis decimis intelligimus quae perpetuo sunt in feudum concessae.] Datum Romae &c. Non. Iulij, Pontificatus nostri anno primo.

* *Istud additum est ex Tertio Collectione.*

MIDRAN. PRESBYTERO.

Epist. 314. Cardinalis sententiam sese Pontifex confirmare ait.

Cum tu & B. presbyter Tarvisinus, qui se sufficientem procuratorem pro I. sacerdote, quem similiter in causam traxeras, in praesentia nostra gereris, pro multis quaestionibus inter vos habitis apud sedem apostolicam constituti essetis, nos tibi & ei dilectum filium nostrum V. tt. S. Martini Presbyterum Card. dedimus auditorem. Ipse autem auditis utriusque partis rationibus & plenius intellectis, habito consilio dilectorum filiorum P. tt. sanctae Caeciliae Presbyteri, P. sanctae Mariae in via lata Diaconi Cardinalium, & Lotarii Subdiaconi nostri juris periti, & aliorum prudentum, de mandato & voluntate nostra sententialiter diffinivit quod sententia lata de mandato bonae memoriae C. Papae praedecessoris nostri a venerabili fratre nostro Episcopo & dilecto filio Archidiacono Tarvisin. super restitutione & possessione beneficij Ecclesiae de Mestre, cum ea integritate quam unquam melius habuit & possedit, sicut apparet ex publicis instrumentis, firmiter servetur. Executionis quoque sententiam

a venerabili fratre nostro Castellano Episcopo super eodem negotio promulgatam, & qua praedictum B. in decem & octo libris Veneten. pro damnis illatis tibi condemnavit, sententiando statuit inviolabiliter observandam; adjiciens quod nominatus B. legitime compelli deberet ad solvendam tibi pecuniam memoratam & restituenda damna ex integro, pro fractione parietis camerae, cum officinis domus, quae fueras consecutus. Praemissos etiam B. & I. ad satisfaciendum plenissime de omnibus damnis tibi per se vel per suos illatis similiter condemnavit. Et quia dictus B. Presbyter ab apostolica sede recedens, pro se responsalem, sicut nos ipsi praeceperamus, & etiam ipse nobis promiserat, idoneum non reliquit, in expensis a te factis post recessum ejus ipsum B. legitime condemnavit. Nos ergo praemissam sententiam, sicut rationabiliter lata est a dicto Cardinale, ratam habentes, auctoritate apostolica confirmamus, & praesentis scripti pagina communimus. Decernimus ergo &c. Datum &c. VII. Idus Iulij &c.

MEDIOLANEN. ARCHIEPISC.

Cum pro his tibi preces apostolicae porriguntur qui apud Romanam Ecclesiam obsequiis tuis & Ecclesiae Mediolanen. insistant, miramur non modicum si eas differas effectui mancipare, & ex hoc nos a te pro alienis minus audientes praesumimus, a quo pro tuis familiaribus & domesticis non audimus. Meminimus enim quod olim tibi preces porrexerimus & mandatum, ut dilectum filium Bonacosam Clericum & nuncium tuum, qui apud sedem apostolicam pro tuis diutius obsequiis laboravit, in Canonicum Ecclesiae beati Ambrosij recipi faceres, & beneficium quod in ea vacare dicebatur, ipsi ob reverentiam sedis apostolicae assignari. Verum (sicut rerum demonstrat effectus) te id minus sollicito procurante, Canonici ejusdem Ecclesiae, cum ad te dictae literae pervenissent, post appellationem ad nos interpositam tres in suos Canonicos recepere; mandato apostolico, quod pro eodem B. tibi porrectum fuerat, non admissis. Quocirca fraternitati tuae per apostolica scripta mandamus quatenus revocato in irritum quicquid post appellationem ad nos interpositam super beneficio ipso in

Epist. 315. Ut Bonacosam Clericum & nuncium suum Canonicum dicitur.

ipſius præjudicium inveneris attentatum, ei beneficium, ſi quod vacat, appellatione remota non differas assignare. Datum &c. VIII. Idus Iulij &c.

C A R O A R C H I E P I S C O P O
*Montis Regalis, ejuſque ſucceſſoribus
canonicè ſubſtituendis in perpetuum.*

Licet Dominus noſter Ieſus Chriſtus Eccleſiam ſuam inſtituens, diſcipulis ſuis eandem ſuper credentes ligandi ac ſolvendi dederit poteſtatem, unum tamen in ea, beatum ſcilicet Petrum Apoſtolum, voluit præminere, dicens: *Tu es Petrus, & ſuper hanc petram ædificabo Eccleſiam meam; & quodcunque ligaveris ſuper terram, erit ligatum & in cælis; & quodcunque ſolveris ſuper terram, erit ſolutum & in cælis.* intelligendum ex hoc tribuens fidelibus univerſis quod ſicut unus erat mediator Dei & hominum homo Ieſus Chriſtus, pacificans quæ in cælis erant & quæ ſuper terram, & diſſolvens maceriarum parietem, ac faciens utraque unum, ſic & in Eccleſia ſua unum ex ipſo & per ipſum omnium caput eſſet, ne in membris fieret ulla diverſitas, quæ non per unius auctoritatem ac providentiam capitis ad unam fidei veritatem eandemque religionis regulam reducerentur & cultum. Quod etiam in eo loco monſtratur, in quo & de confirmandis fratribus & pascendis dominicis ovibus præceptum à Domino noſtro legitur ei datum. Ex hac itaque poteſtate, quæ ad beatum Petrum ex dominica traditione pervenit, ſacroſancta Rom. Eccleſia, quæ per Dominum Ieſum Chriſtum ab eodem beato Petro inſtituta eſt & fundata, ſuper univerſas Eccleſias auctoritatem obtinuit ut ubique ratum eſſet ac ſolidum quod ipſius providentia ſtatuiſſet. Quod etiam ab univerſis Eccleſiis per orbem terrarum uſque quaque diſſiſis & receptum eſt & ſervatum; ita ut per eam & diſtributio facta ſit dignitatum, & indictum Chriſti fidelibus & diligentius ordinatum quod ad cultum pertinere viſum eſt pietatis. Ex hac ſiquidem data beato Petro à Domino poteſtate ipſe ac ſucceſſores ipſius per diverſa mundi loca conſtituerunt Episcopos, & dignitates per provincias diviſerunt. Nos etiam, qui eis, licet impares meritis, Domino vocante ſucceſſimus, in loco qui Mons Regalis dicitur, pro multa utilitate populi Chriſtiani metropolitam

ſedem à piæ memoriæ Domino Lucio prædeceſſore noſtro ſtatutam auctoritate apoſtolica confirmamus. Cum enim illuſtris memoriæ V. quondam Siciliae Rex, divinæ caritatis igne ſuccenſus, ad gloriam Dei & ſalutem ſuam ac parentum ſuorum monaſterium ibi fundaſſet, & primò locum ad id agendum beato Petro & Romanæ obtuliſſet Eccleſiæ, ab episcopali ſubjectione per auctoritatem prædeceſſoris noſtri felicitis memoriæ Alexandri Papæ aſſenſumque bonæ memoriæ Walterij Panormitani Archiepiscopi liberum reddidit & quietum; ac ſic ædificiis erigendis regiam curam impendens, brevi tempore templum Domino multa dignum admiratione conſtruxit, caſtris munitiſſimis & redditibus ampliavit, libris & ſacris veſtibus & argento decoravit & auro, & tandem multitudinem monachorum de Cavenſi ordine introduxit, & in tantum ædificiis & rebus extulit aliis locum ipſum, ut ſimile opus per aliquem Regum factum non fuerit à diebus antiquis, & homines in admirationem adducat ad quos ex auditu ſolo potuerit quod factum eſt pervenire. Deinde ad opus bonum, ſicut cervus ad fontes aquarum, anhelans, & modicum reputans quicquid deſiderio fecerat æternorum, juxta id quod ſapientia dicit, *Qui edunt me, adhuc eſurient; & qui bibunt me, adhuc ſitient.* à prædicto Alexandro & Lucio prædeceſſoribus noſtris ac fratribus cum multa inſtantia poſtulavit ut idem locus dignitate metropolitana donaretur; præſertim cum & illuc populum congregare cœpiſſet, & diſponeret congregare, qui ex illa parte contra omnium inimicorum incurſus inexpugnabile munimen poſſet toti terræ conferre. Porrò idem Dominus Lucius, deliberatione habita non parva cum fratribus, & attendens communem utilitatem quæ de incremento illius loci ſperabatur, deſiderio & petitioni ejus liberaliter acquievit; ne ubi liberaliſſimus ipſe de theſauro & tenementis ſuis extiterat, idem Papa de his quæ ad injunctum ſibi apoſtolatus officium pertinebant exiſtere difficilis videretur, & tanta ejus minueretur tarditate devotio, quam ſummi pontificatus ſtudio de bono congruebat ad melius incitari. Nam & hoc pro deſiderio ejus non parum facere videbatur, quòd (licet inſolitum eſſet) duæ metropoles tam vicinæ conſi-